

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

Wijziging van de Regeling functionele indeling BES

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

De openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en het College financieel toezicht BES (Cft BES).

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

De openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, het College financieel toezicht BES (Cft BES) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

De openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en het College financieel toezicht BES (Cft BES) zijn nauw betrokken geweest bij dit beleidstraject. Zowel bij het opstellen van het advies door Ideeversa voor de aanpassing van de functionele indeling als bij het opstellen van de concept wijzigingsregeling.

1. Wat is het probleem?

a) Wat is het probleem?

In 2023 is er onderzoek gedaan naar de eilandelijke taken en de daarvoor benodigde middelen voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba door onderzoeksbureau IdeeVersa. Doordat de huidige functionele indeling niet goed aansluit op de huidige taken hebben de openbare lichamen problemen om de functionele indeling goed toe te passen. Als de functionele indeling niet wordt aangepast, zullen de openbare lichamen en BZK steeds minder zicht hebben op de relatie tussen de eilandelijke taken en middelen. Daarnaast kan de scheefgroei tussen de taken en middelen groter worden. Omdat de functionele indeling verplicht moet worden toegepast, is het van belang dat de functionele indeling zo goed mogelijk aansluit op de praktijk.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

De Regeling functionele indeling BES is de afgelopen jaren niet geactualiseerd. Daardoor sluit de Regeling niet meer goed aan op de bestaande praktijk (taken) van de eilanden.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Doordat de huidige functionele indeling niet goed aansluit op de huidige taken hebben de Bonaire, Sint Eustatius en Saba problemen om de functionele indeling goed toe te passen. Hierdoor worden zaken 'verkeerd' geadministreerd. Dit leidt ertoe dat de financiële data minder betrouwbaar is en het ook lastiger wordt om de eilanden onderling te vergelijken.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Ideevera heeft in opdracht van BZK onderzoek gedaan naar hoe dit probleem het beste kan worden opgelost. Het advies is om de functionele indeling BES te herzien. Zie hiervoor ook het adviesrapport van Ideevera.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Dan zal de voorgeschreven functionele indeling steeds verder gaan afwijken van de praktijk van de drie eilanden. Het wordt voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba steeds lastiger om de verplichte functionele indeling goed toe te passen. De betrouwbaarheid van de financiële data zal steeds minder worden. Daarnaast neemt het zicht van BZK op de relatie tussen de eilandelijke taken en middelen ook steeds verder af waardoor het risico op scheefgroei tussen de taken en middelen weer groter wordt.

2. Wat is het beoogde doel?

a) Wat zijn de beleidsdoelen?

- Betere aansluiting van de functionele indeling met de taken (bestaande praktijk) van de eilanden.
- Betrouwbare financiële data van de eilanden.
- Beter zicht op de relatie tussen taken en middelen om scheefgroei te voorkomen.

b) Aan welke duurzame ontwikkelingsdoelen (sustainable development goals, SDG's) en brede welvaartsuitkomsten dragen de doelen bij?

Ongelijkheid tegengaan, non-discriminatie, gelijke kansen (SDG 16)

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Het meest kansrijke aangrijpingspunt is de wijziging van de functionele indeling. Dit volgt ook uit het advies van Ideeversa.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

De wijziging van de Regeling functionele indeling BES. Deze regeling schrijft de functionele indeling voor die de eilanden moeten toepassen.

- c) Wat is de beleidstheorie (doelenboom) per kansrijke beleidsoptie?

Input: wijziging van de Regeling functionele indeling BES.
Activiteiten: de eilanden passen hun systemen aan op de gewijzigde functionele indeling en gaan de nieuwe functionele indeling toepassen.
Resultaat: Baten en lasten worden beter bijgehouden omdat de functionele indeling aansluit op de taken van de eilanden.
Operationele doelen:
De betrouwbaarheid van de financiële data neemt toe omdat iedere baat/last kan worden geplaatst onder een relevante hoofdfunctie en functie.
Beter zicht op de relatie tussen taken en middelen om scheefgroei te voorkomen.
Vergelijking tussen de eilanden mogelijk om trends en ontwikkelingen te herkennen.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

De eilanden moeten hun financiële administratie aanpassen op de gewijzigde functionele indeling. Ook het Cft BES zal hun administratie moeten aanpassen. De wijziging heeft geen gevolgen voor andere groepen.

- b) Welke verplichte toetsen zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Geen.

5. Wat is de voorkeursoptie?

a) Wat is het voorstel?

De voorkeursoptie is om de huidige regeling aan te passen zodat deze aansluit op de huidige taken/praktijk van de eilanden en ook vergelijkbaar wordt met de functionele indeling voor provincies en gemeenten.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- doeltreffendheid en doelmatigheid;
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief doenvermogen, regeldruk en handhaving);
- brede maatschappelijke impact?

De doeltreffendheid en doelmatigheid is meegenomen in het advies van Ideeversa over de aanpassing van de functionele indeling. De andere punten zijn toegelicht in de toelichting bij de Regeling.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

De eilanden en het Cft BES moeten hun financiële administratie tijdig hebben aangepast aan de gewijzigde functionele indeling. Hier is in de planning rekening mee gehouden. Daarnaast hoeft de gewijzigde functionele indeling pas te worden toegepast op de begroting 2027.

d) Hoe ziet de voorgenomen monitoring en evaluatie eruit?

De gewijzigde functionele indeling maakt het voor BZK mogelijk om beter zicht te houden op de relatie tussen taken en middelen. Op deze manier is er een continue monitoring en evaluatie van de functionele indeling en of deze nog voldoende aansluit op de praktijk van de eilanden.